

Elevens namn: _____

Centralt innehåll i block III kalkylering

Företagsekonomiska begrepp. Metoder, teorier och modeller som används i företagens interna styrning och planering i form av budgetering och kalkylering.

Kunskapskrav

Eleven redogör översiktligt / utförligt / utförligt och nyanserat för innebörden av företagsekonomiska begrepp. Eleven använder företagsekonomiska metoder, teorier och modeller: enkelt / viss säkerhet / med säkerhet.

1. Frågor företagsekonomiska begrepp (A, C, E)

Vad är en fast kostnad?

Vad är bidragsanalys?

Vad är en särkostnad?

Vad är täckningsbidrag? Vad är syftet med täckningsbidraget?

Vad är förkalkyl?

Vad är ingående varukostnad?

Vad är pålägg?

Vad är momspålägg?

Vad är marginal?

2. Fasta och rörliga kostnader

Ge exempel på två fasta och två rörliga kostnader som kan förekomma i var och en av följande verksamheter:

- a) Flygbolag
- b) Hamburgerrestaurang
- c) Tandläkare

3. Fasta och rörliga kostnader.

Glasbiten AB räknar med följande kostnader för olika volymer det kommande året:

Volym	Totala kostnader
1 000 st	400 000 kr
4 000 st	1 000 000 kr
7 000 st	1 600 000 kr

- a) Hur stor blir den rörliga kostnaden per styck?

- b) Hur stor blir de fasta kostnaderna?

- c) Vad blir totala kostnaden per styck vid en volym av 6 000 stycken?

- d) Priset per styck är 300 kr. Beräkna nollpunktsvolymen.

4. Resultat och nollpunkt för Puttes Cykelaffär AB

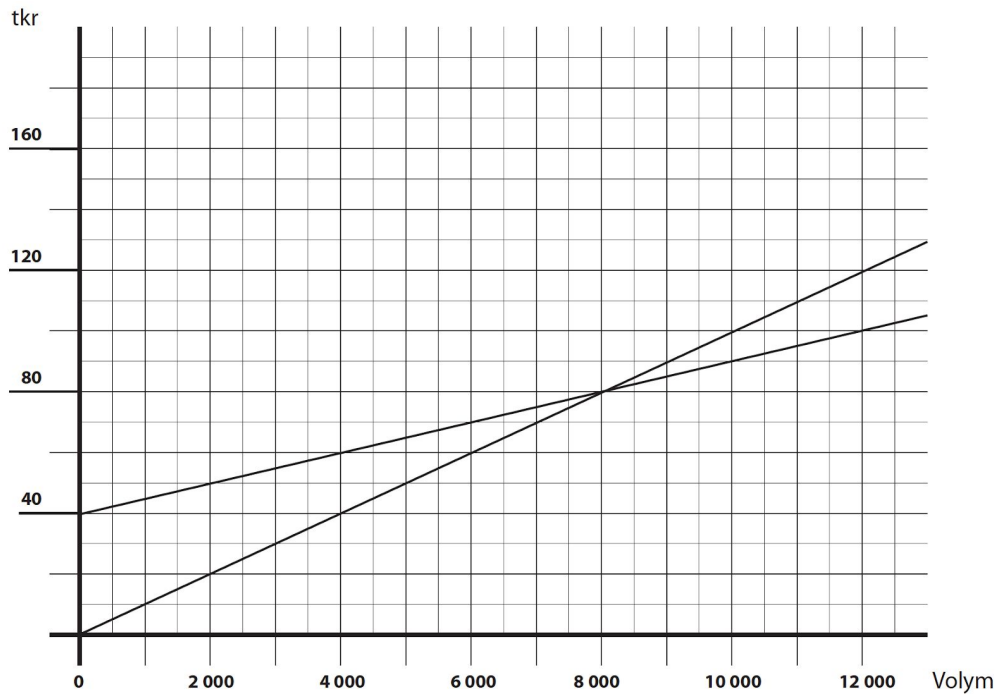
Puttes Cykelaffär AB är ett företag som säljer cyklar. Företaget importerar ramar och däck från ett italienskt företag. Puttes Cykelaffär räknar med följande kostnader för sin import och försäljning för volymerna 100 och 200 stycken. Företaget säljer cyklarna för 6.000 kronor exklusive moms. Beloppen anges i kronor. Visa hur du får fram dina svar.

	100 st	200 st
Materialkostnader	3.000	6.000
Personalkostnader	800.000	800.000
Hyra	250.000	250.000
Avskrivningar	150.000	150.000
Övriga kostnader	200.000	200.000

- Hur stora är de fasta kostnaderna?
- Hur stor är den rörliga kostnaden per cykel?
- Vid vilken volym ligger nollpunkten?
- Vad blir nollpunktsomsättningen?
- Hur stora blir de totala kostnaderna om företaget monterar 200 cyklar.
- Varför är det viktigt för ett företag att beräkna nollpunkten? Utveckla ditt svar.

5. Resultatdiagram

Läs av resultatdiagrammet och besvara nedanstående frågor. Visa hur du får fram dina svar.

- Hur stora är de fasta kostnaderna?
- Hur stor är nollpunktsvolymen?
- Hur stor är nollpunktsomsättningen?
- Vilket resultat uppnår företaget vid volymen 6 000 stycken?
- Hur stor är säkerhetsvolymen i antalet enheter när den verkliga volymen är 12 000 stycken?

6. Bidragsanalys

Simon driver företaget Matte & Husse AB. Han tillverkar exklusiva hundkoppel som säljs i djuraffärer. Företaget räknar med följande kostnader och intäkter för det kommande året:

- Pris/st 1 800 kr
- RK/st 600 kr
- FK 720 000 kr
- Tillverknings- och försäljningsvolym 800 stycken

a) Beräkna täckningsbidraget per styck.

b) Beräkna totalt täckningsbidrag.

c) Beräkna nollpunkten.

d) Beräkna resultatet.

e) Beräkna säkerhetsmarginalen i antal och procent.

f) Varför är det viktigt att kunna beräkna säkerhetsmarginalen? Motivera ditt svar.

7. Bidragsanalys i tabellform. Komplettera följande tabell:

	a	b	c	d	E
Pris/st	24	55	250	375	
RK/st	16	20	200	325	800
TB/st					200
Täckningsgrad, %					
Aktuell volym	14 000		30 000	500	
TTB		420 000			
FK	40 000		1 000 000		700 000
Resultat		0		- 5 000	
Nollpunktsvolym					3 500
Nollpunktsomsättning					
Säkerhetsmarginal, st					500
Säkerhetsmarginal, %					

8. Pålägg och marginal

Per-Gunnar Schnitzel driver en enskild firma som säljer unika hälsopreparat som han importerar från Tyskland. Han köper in ett parti med 5 000 burkar för 300 000 kronor. Till detta kommer fraktkostnader på 10 000 kronor. Per-Gunnar räknar med att rörelsekostnaderna uppgår till 90 000 kronor. Dessutom vill han göra en vinst på 300 000 kronor. Visa dina beräkningar.

- Vilken påläggsprocent måste Per-Gunnar lägga på den ingående varukostnaden för att uppnå den planerade vinsten?
- Vilket pris exklusive moms ska företaget ta för en burk?
- Vilken marginal i procent motsvarar pålägget om Per-Gunnar lyckas sälja hela partiet till det åsatta priset?
- Per-Gunnar lyckas inte sälja hela partiet till åsatt pris utan tvingas sänka priset med 20 procent för de sista 1 000 burkarna. Vilken blir den genomsnittliga marginalen för hela partiet i kronor och procent?

9. Divisionskalkyl

Erik Guacamole har startat ett aktiebolag. Han erbjuder andra företag sina tjänster som datakonsult med inriktning på nätverk. Hans totala kostnader ett år är 800 000 kronor. Kunderna kan debiteras 1 600 timmar om året.

- a) Vilken blir Eriks kostnad per timme om divisionskalkylering används?

- b) Erik vill ha en vinst på minst 200 000 kronor. Vilket pris per timme exklusive moms måste Erik ta för att få den önskade vinsten om divisionskalkyl används för beräkningarna?

Kunskapskrav: innebörden av företagsekonomiska begrepp	
Betyg E: Eleven redogör översiktligt för innebörden av företagsekonomiska begrepp.	
Betyg C: Eleven redogör utförligt för innebörden av företagsekonomiska begrepp.	
Betyg A: Eleven redogör utförligt och nyanserat för innebörden av företagsekonomiska begrepp.	
Centralt område: Metoder, teorier och modeller som används i företagens interna styrning och planering i form av budgetering och kalkylering.	
Betyget E: Med hjälp av enkla teorier och modeller förklarar eleven företagsekonomiska företeelser och sammanhang.	
Betyget C: Med hjälp av teorier och modeller förklarar eleven företagsekonomiska företeelser och sammanhang. Eleven värderar med enkla omdömen teoriernas och modellernas användbarhet.	
Betyget A: Med hjälp av komplexa teorier och modeller förklarar eleven företagsekonomiska företeelser och sammanhang. Eleven värderar med nyanserade omdömen teoriernas och modellernas användbarhet.	